

ВИЩА КВАЛІФІКАЦІЙНА КОМІСІЯ СУДДІВ УКРАЇНИ

24 червня 2019 року

м. Київ

Р І Ш Е Н Н Я № 530/ко-19

Вища кваліфікаційна комісія суддів України у складі колегії:

головуючого - Бутенка В.І.,

членів Комісії: Гладія С.В., Шилової Т.С.,

розглянувши питання про результати кваліфікаційного оцінювання судді Михайлівського районного суду Запорізької області Олійника Максима Юрійовича на відповідність займаній посаді,

встановила:

Згідно з пунктом 16¹ розділу XV «Перехідні положення» Конституції України відповідність займаній посаді судді, якого призначено на посаду строком на п'ять років або обрано суддею безстроково до набрання чинності Законом України «Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)», має бути оцінена в порядку, визначеному законом.

Пунктом 20 розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про судоустрій і статус суддів» (далі - Закон) передбачено, що відповідність займаній посаді судді, якого призначено на посаду строком на п'ять років або обрано суддею безстроково до набрання чинності Законом України «Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)», оцінюється колегіями Вищої кваліфікаційної комісії суддів України в порядку, визначеному цим Законом.

Виявлення за результатами такого оцінювання невідповідності судді займаній посаді за критеріями компетентності, професійної етики або доброчесності чи відмова судді від такого оцінювання є підставою для звільнення судді з посади за рішенням Вищої ради правосуддя на підставі подання відповідної колегії Вищої кваліфікаційної комісії суддів України.

Рішенням Комісії від 01 лютого 2018 року № 8/зп-18 призначено кваліфікаційне оцінювання суддів місцевих та апеляційних судів на відповідність займаній посаді, зокрема судді Михайлівського районного суду Запорізької області Олійника М.Ю.

Частиною п'ятою статті 83 Закону встановлено, що порядок та методологія кваліфікаційного оцінювання, показники відповідності критеріям

кваліфікаційного оцінювання та засоби їх встановлення затверджуються Комісією.

Відповідно до пунктів 1, 2 глави 6 розділу II Положення про порядок та методологію кваліфікаційного оцінювання, показники відповідності критеріям кваліфікаційного оцінювання та засоби їх встановлення, затвердженого рішенням Комісії від 03 листопада 2016 року № 143/зп-16 (у редакції рішення Комісії від 13 лютого 2018 року № 20/зп-18) (далі - Положення), встановлення відповідності судді критеріям кваліфікаційного оцінювання здійснюється членами Комісії за їх внутрішнім переконанням відповідно до результатів кваліфікаційного оцінювання. Показники відповідності судді критеріям кваліфікаційного оцінювання досліджуються окремо один від одного та в сукупності.

Пунктом 11 розділу V Положення встановлено, що рішення про підтвердження відповідності судді займаній посаді ухвалюється в разі отримання суддею мінімально допустимого і більшого бала за результатами іспиту, а також більше 67 відсотків від суми максимально можливих балів за результатами кваліфікаційного оцінювання всіх критеріїв за умови отримання за кожен з критеріїв бала, більшого за 0.

Положеннями статті 83 Закону передбачено, що кваліфікаційне оцінювання проводиться Комісією з метою визначення здатності судді здійснювати правосуддя у відповідному суді за визначеними критеріями. Такими критеріями є: компетентність (професійна, особиста, соціальна тощо), професійна етика, добросовісність.

Згідно зі статтею 85 Закону кваліфікаційне оцінювання включає такі етапи:

1) складення іспиту (складення анонімного письмового тестування та виконання практичного завдання);

2) дослідження досьє та проведення співбесіди.

Відповідно до положень частини третьої статті 85 Закону рішенням Комісії від 12 грудня 2018 року № 313/зп-18 призначено проведення тестування особистих морально-психологічних якостей і загальних здібностей під час кваліфікаційного оцінювання суддів місцевих та апеляційних судів на відповідність займаній посаді.

Пунктом 5 глави 6 розділу II Положення передбачено, що максимально можливий бал за критеріями компетентності (професійної, особистої, соціальної) становить 500 балів, за критерієм професійної етики - 250 балів, за критерієм добросовісності - 250 балів.

Олійник М.Ю. склав анонімне письмове тестування, за результатами якого набрав 85,5 бала. За результатами виконаного практичного завдання Олійник М.Ю. набрав 94,5 бала. На етапі складення іспиту суддя загалом набрав 180 балів.

Олійник М.Ю. пройшов тестування особистих морально-психологічних якостей та загальних здібностей, за результатами якого складено висновок та визначено рівні показників критеріїв особистої, соціальної компетентності, професійної етики та добросовісності.

Рішенням Комісії від 14 червня 2018 року № 141/зп-18 затверджено результати першого етапу кваліфікаційного оцінювання суддів місцевих та апеляційних судів на відповідність займаній посаді «Іспит», складеного

26 квітня 2018 року, зокрема судді Михайлівського районного суду Запорізької області Олійника М.Ю., якого допущено до другого етапу кваліфікаційного оцінювання суддів місцевих та апеляційних судів на відповідність займаній посаді «Дослідження досьє та проведення співбесіди».

Комісією 24 червня 2019 року проведено співбесіду із суддею, під час якої обговорено питання щодо показників за критеріями компетентності, професійної етики та доброчесності, які виникли під час дослідження суддівського досьє.

Абзацом третім пункту 20 розділу III Положення, передбачено, що під час співбесіди обов'язковому обговоренню із суддею (кандидатом) підлягають дані щодо його відповідності критеріям професійної етики та доброчесності.

Згідно з положеннями статті 87 Закону з метою сприяння Вищій кваліфікаційній комісії суддів України у встановленні відповідності судді (кандидата на посаду судді) критеріям професійної етики та доброчесності для цілей кваліфікаційного оцінювання утворюється Громадська рада доброчесності, яка, зокрема, надає Комісії інформацію щодо судді (кандидата на посаду судді), а за наявності відповідних підстав - висновок про невідповідність судді (кандидата на посаду судді) критеріям професійної етики та доброчесності.

Підпунктом 4.10.1 пункту 4.10 розділу IV Регламенту, передбачено, що інформація щодо судді (кандидата на посаду судді) або висновок про невідповідність судді (кандидата на посаду судді) критеріям професійної етики та доброчесності надається до Комісії Громадською радою доброчесності не пізніше ніж за 10 днів до визначеної Комісією дати засідання з проведення співбесіди такого судді (кандидата на посаду судді).

Приймання Комісією інформації або висновку завершується о 18 год 00 хв (о 24 год 00 хв у разі направлення електронною поштою) дня, який передує першому з 10 днів до визначеної Комісією дати проведення співбесіди.

У разі недотримання Громадською радою доброчесності строку, визначеного абзацом третім цього пункту, питання щодо розгляду матеріалів вирішується Комісією у складі колегії під час проведення засідання, про що ухвалюється протокольне рішення.

Датою засідання з проведення співбесіди з суддею Олійником М.Ю. було визначено 24 червня 2019 року. Громадською радою доброчесності 17 червня 2019 року надано до Комісії висновок про невідповідність судді Михайлівського районного суду Запорізької області Олійника М.Ю. критеріям доброчесності та професійної етики, затверджений 16 червня 2019 року (далі - висновок), що свідчить про недотримання Громадською радою доброчесності строку подання висновку, встановленого підпунктом 4.10.1 пункту 4.10 розділу IV Регламенту.

Ураховуючи викладене, 24 червня 2019 року Комісія залишила висновок без розгляду. Однак під час співбесіди з суддею Олійником М.Ю. обговорено інформацію, викладену Громадською радою доброчесності, про прийняття ним рішень за наявності очевидного конфлікту інтересів.

Так, у своїй анкеті як осіб, які можуть надати йому рекомендацію, суддя зазначив Пушкарьову С.П. та Нікандрову С.О.

За даними з відкритих джерел, Пушкарьова С.П. є суддею Василівського районного суду Запорізької області з квітня 1990 року, а Нікандрова С.О. є суддею цього ж суду з грудня 2004 року. У вказаному суді працював і суддя

Олійник М.Ю. з квітня 2003 року до липня 2013 року на посадах секретаря судового засідання, консультанта та помічника судді.

Тобто суддя не тільки тривалий час працював в одному суді з Пушкарьовою С.П. та Нікандровою С.О., але й в нього склалися з ними настільки близькі стосунки, що вони можуть надати йому рекомендацію.

Ухвалою Михайлівського районного суду Запорізької області від 01 квітня 2015 року у справі № 311/85/15-ц закрито провадження в цивільній справі за позовом ОСОБА_1 до Нікандрової С.О. про визнання незаконними дій та бездіяльності через те, що справа не підлягає розгляду в порядку цивільного судочинства.

Постановою Михайлівського районного суду Запорізької області від 12 січня 2016 року у справі № 311/4536/15-а задоволено позов Пушкарьової С.П. до Управління Пенсійного фонду України у Василівському районі Запорізької області та визнано протиправними дії відповідача щодо припинення виплати їй пенсії за віком.

Рішення у справах № 311/85/15-ц та № 311/4536/15-а ухвалені суддею Олійником М.Ю.

На думку Громадської ради доброчесності, розгляд суддею справ, в яких учасниками були його колишні колеги, які, крім того, є особами, які можуть надати йому рекомендацію, породжує обґрунтовані сумніви в можливості судді забезпечити незалежний та безсторонній судовий розгляд.

Не погоджуючись з висновком Громадської ради доброчесності Олійник М.Ю. пояснив, що дійсно у вказаний період працював у Василівському районному суді Запорізької області та перебував у службових стосунках з суддею Пушкарьовою С.П., яка на той час була головою цього суду, а у судді Нікандрової С.О. працював помічником.

Однак з суддями Пушкарьовою С.П. та Нікандровою С.О. у сімейних, дружніх чи позаслужбових стосунках не перебував та не перебуває.

Оскільки, за свою трудову діяльність працював на посадах тільки у Василівському і Михайлівському районних судах Запорізької області, цілком логічним є те, що в анкеті зазначив осіб, зокрема, Пушкарьову С.П. та Нікандрову С.О., з якими перебував у службових стосунках у цих судах та, які зможуть надати йому характеристику у професійній сфері.

На підставі ухвали апеляційного суду Запорізької області від 23 січня 2015 року до Михайлівського районного суду Запорізької області 31 січня 2015 року надійшла позовна заява ОСОБА_1 до судді Василівського районного суду Запорізької області Нікандрової С.О. про визнання незаконними дії та бездіяльності, стягнення моральної шкоди, розгляд якої було розподілено на суддю Михайлівського районного суду Запорізької області Мовчана О.Г.

Ухвалою судді Мовчана О.Г. від 18 лютого 2015 року відкрито провадження в зазначеній справі та призначено до судового розгляду.

Ухвалою Михайлівського районного суду Запорізької області від 16 березня 2015 року було задоволено самовідвід судді Мовчана О.Г., а справу передано для повторного розподілу.

За результатами повторного розподілу вказану цивільну справу розподілено судді Олійнику М.Ю.

У зв'язку з тим, що справа не підлягала розгляду в порядку цивільного судочинства, на підставі пункту 1 частини першої статті 205 Цивільного процесуального кодексу України (в редакції на час виникнення правовідносин), ухвалою Михайлівського районного суду Запорізької області від 01 квітня 2015 року під головуванням судді Олійника М.Ю. провадження в цивільній справі за позовом ОСОБА_1 до судді Василівського районного суду Запорізької області Нікандрової С.О. про визнання незаконними дії та бездіяльності, закрито.

Тобто, цивільна справа суддею Олійником М.Ю. по суті не розглядалась.

Також 31 грудня 2015 року до Михайлівського районного суду Запорізької області надійшов адміністративний позов Пушкарьової С.П. до Управління Пенсійного фонду України у Василівському районі Запорізької області про визнання дій неправомірними та зобов'язання вчинити певні дії.

Постановою Михайлівського районного суду Запорізької області від 12 січня 2016 року під головуванням судді Олійника М.Ю. позовну заяву Пушкарьової С.П., задоволено.

Визнано протиправними дії Управління Пенсійного фонду України у Василівському районі Запорізької області щодо припинення виплати Пушкарьовій С.П. пенсії за віком з 01 червня 2015 року.

Зобов'язано Управління Пенсійного фонду України у Василівському районі Запорізької області відновити з 01 червня 2015 року виплату Пушкарьовій С.П. пенсії за віком, призначеної відповідно до Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування».

Стосовно цього, Комісія у складі колегиї зазначає таке.

Правові та організаційні засади функціонування системи запобігання корупції в Україні, зміст та порядок застосування превентивних антикорупційних механізмів, правила щодо усунення наслідків корупційних правопорушень визначено Законом України «Про запобігання корупції».

Згідно зі статтею 1 Закону України «Про запобігання корупції», потенційний конфлікт інтересів - наявність у особи приватного інтересу у сфері, в якій вона виконує свої службові чи представницькі повноваження, що може вплинути на об'єктивність чи неупередженість прийняття нею рішень, або на вчинення чи невчинення дій під час виконання зазначених повноважень.

Водночас, приватний інтерес - будь-який майновий чи немайновий інтерес особи, у тому числі зумовлений особистими, сімейними, дружніми чи іншими позаслужбовими стосунками з фізичними чи юридичними особами, у тому числі ті, що виникають у зв'язку з членством або діяльністю в громадських, політичних, релігійних чи інших організаціях.

Реальний конфлікт інтересів - суперечність між приватним інтересом особи та її службовими чи представницькими повноваженнями, що впливає на об'єктивність або неупередженість прийняття рішень, або на вчинення чи невчинення дій під час виконання зазначених повноважень.

Слід зазначити, що в Законі України «Про запобігання корупції» немає визначення терміну близькі стосунки, як зазначено у висновку Громадської ради доброчесності, а є визначення терміну - близькі особи та члени сім'ї.

Статтею 8 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» (в редакції на час виникнення правовідносин) встановлено, що ніхто не може

бути позбавлений права на розгляд його справи в суді, до юрисдикції якого вона віднесена процесуальним законом.

Суддя розглядає справи, одержані згідно з порядком розподілу судових справ, установленим відповідно до закону. На розподіл судових справ між суддями не може впливати бажання судді чи будь-яких інших осіб.

Окрім цього, згідно з нормами статті 20 Цивільного процесуального кодексу України та статті 27 Кодексу адміністративного судочинства України (в редакції на час виникнення правовідносин) суддя не може брати участі в розгляді справи і підлягає відводу (самовідводу), якщо:

1) під час попереднього вирішення цієї справи він брав участь у процесі як свідок, експерт, спеціаліст, перекладач, представник, секретар судового засідання;

2) він прямо чи побічно заінтересований у результаті розгляду справи;

3) він є членом сім'ї або близьким родичем (чоловік, дружина, батько, мати, вітчим, мачуха, син, дочка, пасинок, падчерка, брат, сестра, дід, баба, внук, внучка, усиновлювач чи усиновлений, опікун чи піклувальник, член сім'ї або близький родич цих осіб) сторони або інших осіб, які беруть участь у справі;

4) якщо є інші обставини, які викликають сумнів в об'єктивності та неупередженості судді;

5) було порушено порядок визначення судді для розгляду справи, встановлений частиною третьою статті 11¹ Цивільного процесуального кодексу України та частиною третьою статті 15¹ Кодексу адміністративного судочинства України.

Суддя відводиться також за наявності обставин, встановлених статтею 28 Кодексу адміністративного судочинства України.

До складу суду не можуть входити особи, які є членами сім'ї або близькими родичами між собою чи родичами подружжя.

Як було встановлено, на момент прийняття суддею Олійником М.Ю. відповідних судових рішень, у службових стосунках із суддями Пушкарьовою С.П. та Нікандровою С.О. він не перебував, а також не є їм близькою особою чи членом їх сімей.

Проведення в цивільній справі за позовом ОСОБА_1 до судді Васи́лівського районного суду Запорізької області Нікандрової С.О. про визнання незаконними дії та бездіяльності було закрито у зв'язку з сформованою судовою практикою в таких категоріях справ та по суті суддею Олійником М.Ю. не розглядалось. Слід зауважити, що позов стосувався діяльності судді Нікандрової С.О. під час розгляду нею відповідної кримінальної справи.

Пушкарьова С.П., зі свого боку, зверталась до суду з позовом до Управління Пенсійного фонду України у Василівському районі Запорізької області за захистом своїх прав та інтересів щодо припинення виплати їй пенсії за віком.

Процесуальним правом щодо заявлення відводу судді Олійнику М.Ю. сторони не скористались. Постановлені суддею Олійником М.Ю. судові рішення набрали законної сили.

Окрім цього, Громадська рада доброчесності додатково зазначила, що згідно з відомостями в поданій Олійником М.Ю. декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування за

2018 рік, суддя отримав дохід від відчуження нерухомого майна, а саме: квартири, загальною площею 51,4 кв.м, що розташована в місті Токмак Запорізької області, у сумі 49 776 гривень. На думку Громадської ради доброчесності, вартість квартири дещо занижено.

Додаткова інформація, не стала підставою для прийняття висновку, але, на думку Громадської ради доброчесності, потребує пояснень судді.

Стосовно цього, суддя пояснив, що вказана квартира перебувала у його власності на підставі договору дарування від 04 листопада 2004 року.

Зазначена квартира 26 березня 2018 року була ним відчужена за договором купівлі-продажу. Продаж квартири був здійснений за 49 776 гривень, відповідно до звіту про експертну оцінку нерухомого майна.

Також, суддя Олійник М.Ю. зауважив, що купівельна здатність населення міста Токмак дуже низька. Доказом цього є те, що постановою Кабінету Міністрів України від 27 вересня 2017 року № 732 місту обласного значення Токмаку Запорізької області надано статус депресивної території строком на п'ять років.

Під час співбесіди Олійник М.Ю. також зазначив, що за договором дарування від 04 листопада 2004 року дарунок був оцінений сторонами у 8 635 гривень, що становило у доларовому еквіваленті 1 629 доларів США. Вартість квартири відповідала витягу з реєстру прав власності на нерухоме майно, виданого Комунальним підприємством «Абрис» Токмацького міського бюро технічної інвентаризації від 24 вересня 2004 року НОМЕР_1 Натомість 49 776 гривень у доларовому еквіваленті становило 1 843 долари США, що свідчить про відсутність факту заниження вартості квартири.

З огляду на викладене Комісією у складі колегії враховано пояснення судді та відомості, що містяться в копіях наданих документів, і визнано такими, що є переконливими та спростовують доводи Громадської ради доброчесності.

Урахувавши наведене, заслухавши доповідача, дослідивши досьє судді, надані суддею пояснення та результати співбесіди, під час якої вивчено питання про відповідність Олійника М.Ю. критеріям кваліфікаційного оцінювання, Комісія дійшла таких висновків.

За критерієм компетентності (професійної, особистої та соціальної) суддя набрав 402 бали.

Водночас за критерієм професійної компетентності Олійника М.Ю. оцінено Комісією на підставі результатів іспиту, дослідження інформації, яка міститься в досьє, та співбесіди за показниками, визначеними пунктами 1-5 глави 2 розділу II Положення. За критеріями особистої та соціальної компетентності Олійника М.Ю. оцінено Комісією на підставі результатів тестування особистих морально-психологічних якостей і загальних здібностей, дослідження інформації, яка міститься в досьє, та співбесіди з урахуванням показників, визначених пунктами 6-7 глави 2 розділу II Положення.

За критерієм професійної етики, оціненим за показниками, визначеними пунктом 8 глави 2 розділу II Положення, суддя набрав 210 балів. За цим критерієм Олійника М.Ю. оцінено на підставі результатів тестування особистих морально-психологічних якостей і загальних здібностей, дослідження інформації, яка міститься в досьє, та співбесіди.

За критерієм доброчесності, оціненим за показниками, визначеними пунктом 9 глави 2 розділу II Положення, суддя набрав 200 балів. За цим критерієм Олійника М.Ю. оцінено на підставі результатів тестування особистих морально-психологічних якостей і загальних здібностей, дослідження інформації, яка міститься в досьє, та співбесіди.

За результатами кваліфікаційного оцінювання суддя Михайлівського районного суду Запорізької області Олійник М.Ю. набрав 812 балів, що становить більше 67 відсотків від суми максимально можливих балів за результатами кваліфікаційного оцінювання всіх критеріїв.

Отже, Комісія дійшла висновку про відповідність судді Михайлівського районного суду Запорізької області Олійника М.Ю. займаній посаді.

Ураховуючи викладене, керуючись статтями 83-86, 93, 101, пунктом 20 розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону, Положенням, Регламентом, Комісія

вирішила:

визначити, що суддя Михайлівського районного суду Запорізької області Олійник Максим Юрійович за результатами кваліфікаційного оцінювання суддів місцевих та апеляційних судів на відповідність займаній посаді набрав 812 балів.

Визнати суддю Михайлівського районного суду Запорізької області Олійника Максима Юрійовича таким, що відповідає займаній посаді.

Рішення набирає чинності в порядку, визначеному підпунктом 4.10.8 пункту 4.10 розділу IV Регламенту Вищої кваліфікаційної комісії суддів України.

Головуючий

В.І. Бутенко

Члени Комісії:

С.В. Гладій

Т.С. Шилова